

at kjøbe, kunde lade Stedet gaa til Auktion, og dog havde Sikkerhed om, at han, under alle Omstændigheder vilde faa $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen, vilde der være en langt mindre og svagere Opfordring for ham, til i Tide og paa rimelige Villkaar at enes med Jordbrodden, end naar Forholdene ikke stille sig i den Grad, ulige for dem. Skal der være nogen Eighed i Stillingen, skal der være Alvor i Trykket paa begge Sider, gaar det ikke an idenvidere at opstille som almindelig Regel i saadanne Tilfælde, at selv om den, der vil sælge, har fremsat rimelige Tilbud, men disse ere vragede, skal $\frac{1}{4}$ alligevel ubetinget udbetales til Fæsterens Efterladte. De ærede Medlemmer kunne forkaste Tanken; de kunne sige, at de ikke ville gaa ind paa den, men jeg tror, at man maa erkjende, at, skal der være Alvor i Situationen, skal der være Eighed, skal der være et alvorligt Tryk til begge Sider, maa Reglen fastholdes paa den Maade, som her er flet i Forslaget. — Naar navnlig det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), har omtalt enkelte Detailforandringer, er det meget vanskeligt at udtale sig derom, før man ser dem nærmere formulerede, men jeg tror ikke, det ærede Thing vil forundre sig over, at jeg, der har havt saa megen Velstighed til at overveie Spørgsmaalet, alt nu strax kan erklære, at jeg ikke kan indlade mig paa at forhøje $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{3}$. Hvad der derimod ligger indenfor den hele Betragtningsskema, er jeg, forsaavidt der kan være Tale om nogle Enkeltheder, som kunde indeholde en Betyggelse, hvoraf det ærede Medlem nævnte flere, naturligvis ganske villig til senere paa bedste Maade at overveie dem, baade med mig selv og med de Medlemmer, der iøvrigt maatte ville gaa ind paa Tanken. — Ved Siden af den almindelige Bestemmelse, at der skal være den Vang til begge Sider, som udtrykkes gennem Salg med Indbetaling af en Sjerdedel i Statskassen, naar de Bedkommende ikke ere Blevne enige inden en rimelig Tid, har jeg taget Hensyn til den Betragtning, som oftere er kommen frem, nemlig at det kunde være stridende mod Fæsteres Interesser paa forskjellige Godser, om man fremtvang en Løsning af Fæsteforholdet ved

Salg, og det er for at muliggjøre en Fortsættelse af Fæsteforholdet der, hvor begge Parter ønske det, at der ved Siden deraf er opstillet en Bet, ved hvilken Tvangsforpligtelsen til at bortfæste ved Fæsteledighed kan ophøre, og de Paagjældende altsaa fritages derfor. Det er ved de omtalte Salgsplaner, hvis Forffjellighed fra de i Loven af 1854 omhandlede Salgsplaner jeg allerede har berørt. Forffjelligheder er dobbelt; den ene Forffjel har jeg fremhævet, og det er den, at medens Salgsplanerne efter Loven af 1854 ere Minimal-salgsplaner, det vil sige kun indeholde en Tilfjendegivelse af, det mindste Beløb, som altid skal betales, hvorimod der ingen Grændse er for den høieste Pris, der kan fordræ, dersom Noget vil give den, skal denne Plan indeholde Grændsen baade opad og nedad. Dernæst er der imidlertid en anden meget væsentlig Forffjel, nemlig den, at medens der ved Salgsplanerne efter Loven af 21de Juni 1854 kun er Spørgsmaal om en Ret for den, hvem Salgsbevillingen gives, idet det staar til ham, i hvilket Omfang, naar, og hvorledes han vil benytte den, gaar den hæværende Bestemmelse ud paa, at den Paagjældende skal udstede en Deklaration, hvorved han forpligter sig til at sælge de fæstepligtige Gaarde til de Paagjældende, der vilde kjøbe for de Priser, som bevæge sig indenfor dette Minimum og dette Maximum. Her lægges altsaa Valget og Friheden over paa eventuelle Kjøberes Side, medens Besidderen derimod, saalænge han vil holde Salgsforpligtelsen borte efter den første Bestemmelse, staar som bunden til at sælge, saasnart Noget i Hensyn til de godkjendte Tilbud møder og vil kjøbe. De se, mine Herrer, at dette er to meget væsentlige Forffjelligheder, hvorved disse Bestemmelser adskille sig fra Forholdet efter Loven af 21de Juni 1854. — Endelig er der fremsført forffjellige Bemærkninger med Hensyn til § 22, som omhandler Testationsretten. Det har været Regjeringens Anskuelse, at disse Bestemmelser om Testationsretten og navnlig Hovedbestemmelsen var et naturligt Supplement til den hele Lov. Jeg har meget godt set, at man kunde gjøre den formelle Bemærkning, at Lovens Konsekvents ikke strengt krævede, at